

«LA SFIDA ALLA PAROLA»

NEMZETKÖZI KONFERENCIA

FRANCESCO PETRARCA

HALÁLÁNAK 650. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

Programfüzet

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ PROGRAM

«LA SFIDA ALLA PAROLA»

NEMZETKÖZI KONFERENCIA

FRANCESCO PETRARCA

HALÁLÁNAK 650. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

2024. november 7–9.

MTA SZAB Székház

Szeged, Somogyi u. 7.

Nemzetközi konferencia Francesco Petrarca halálának 650. évfordulója alkalmából, amely a Szegedi Tudományegyetem Olasz Tanszékének szervezésében, valamint az SZTE Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar, az SZTE Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskola és az Olasz Kultúrintézet szakmai támogatásával valósult meg.

Projektvezető:

Dávid Kinga

Szervezők:

Dávid Kinga

Ertl Péter

Vígh Éva

Szervező bizottság:

Bakai Boglárka

Farkas Mónika Kitti

Kadvány Gergely

Lázár István Dávid

Marmioli, Lorenzo

Sermann Eszter

Zentainé Kollár Andrea

Kapcsolat:

Titkárság: **Szabó Nikolett**

Hivatalos honlap: <https://arts.u-szeged.hu/hu-petrarca650>

E-mail: petrarca650.univ.szeged@gmail.com

„A 149063 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a MEC_SZ_24 pályázati program finanszírozásában valósult meg.”

„Sentioque inexpectum quiddam in precordiis meis semper”

(Secretum)

PROGRAM

november 07.

09.00 - 10.00 Regisztráció

Díszterem, 103-104

10.00 Konferencia megnyitója. Köszöntések:

Zakar Péter, SZTE Nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettes

Gyenge Zoltán, SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar dékánja

Zentainé Kollár Andrea, SZTE Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetője

10.30 Plenáris előadás I:

Luca Marcozzi: *L'Institutio regia a Luigi di Taranto: un capitolo del pensiero politico di Petrarca*

11.20 - 11.30 Szünet

Díszterem, 103-104

11.30 Szekció 1.A

Szekcióelnök: **Luca Marcozzi**

Floriana Calitti: *La fortuna rinascimentale della voce «morale» di Petrarca*

Matteo Rimondini: *Francesco Petrarca fra politica e virtù*

Amedeo Di Francesco: *La parola come giudizio etico e politico: Francesco Petrarca e la vicenda di Giovanna di Napoli e di Andrea d'Ungheria*

Vita

217. sz. terem

11.30 Szekció 1.B

Szekcióelnök: **Sárközy Péter**

Lázár István Dávid: *Levél vagy királytükör? - F. Petrarca: Rerum senilium libri XIV. 1.*

Molnár Annamária: *Petrarca jelenléte és szerepe Boccaccio latin nyelvű műveiben*

Visegrádi Renáta: *Két humanista nemzedék találkozása. Coluccio Salutati a petrarcai út folytatója*

Vita

13.15 - 14.15 Szegei Tudományegyetem Rektori fogadás

Díszterem, 103-104

14.30 Plenáris előadás II.

Natascia Tonelli: *Il Boccaccio di Petrarca: per una nuova prospettiva critica*

15.20 - 15.30 Szünet

Díszterem, 103-104

15.30 Szekció 2.A

Szekcióelnök: **Natascia Tonelli**

Eszter Draskóczy: *Reminiscenze dantesche in Petrarca e il caso del codice corviniano (Ital. 548) della Bibliothèque Nationale de France*

Stefano Boschi: *Dalla bella Spagnola alla bella Cartaginese e Il quarto figlio di Amilcare Barca. Due questioni di filologia petrarchesca dal poema Africa*

Vita

217. sz. terem

15.30 Szekció 2.B

Szekcióelnök: **Lázár István Dávid**

Bene Sándor: *Petrarca, Vergerio és a korai magyar humanizmus*

Sárközy Péter: *Petrarca hatás Kisfaludy Sándor Kesergő szerelem kötetének verseiben*

Vita

16.30 - 17.00 Szünet

Díszterem, 103-104

17.00 Szekció 3.A

Szekcióelnök: **Floriana Calitti**

György Dávid Falvai: *Petrarca e i santi “moderni”*

Rachele Buzzetti: *«Fronde e ombre, egregio codice». Il codice linguistico dei commenti petrarcheschi a chiose del XVI secolo*

Eszter Szegedi: *L'eredità petrarchesca in Cristoforo Castelletti*

Vita

217. sz. terem

17.00 Szekció 3.B

Szekcióelnök: **Szőnyi György Endre**

Képes Júlia: *“A művészet s az értelem halott” (Petrarca 156. szonett). Francesco Petrarca 104. és 156. szonettjének utóhatása Sir Thomas Wyatt és több más költő versére*

Mudriczki Judit: *Petrarca angol fordításban Az angol költészet művészetében (1589)*

Annus Ildikó: *A kulturális nagyhatalom felé – Petrarca öröksége a XVII. századi svéd irodalomban*

Vita

19.00 SZTE Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Dékáni fogadás

november 08.

Díszterem, 103-104

09.00 Szekció 4

Szekcióelnök: **Laura Refe**

Andrea Torre: *I Fragmenta e le Imprese di Crusca*

Sara Ronzoni: *La Madonna dell'Umiltà: un soggetto iconografico recepito da Petrarca?*

Éva Vigh: «né già mai lingua humana / contar poria quel che le due divine / luci sentir mi fanno...» *Sguardi nel Canzoniere di Petrarca*

Roberto Russi: «in rime sparse il suono». *Petrarca e la musica tra Settecento e Ottocento*

Vita

11.00-11.30 Szünet

Díszterem, 103-104

11.30 Szekció 5.A

Szekcióelnök: **Éva Vigh**

Camilla Tibaldo: *Un caso di petrarchismo ritmico: i sonetti de La Bella Mano*

Norbert Mátyus: «piango et ragiono» *Strategie traduttive dei traduttori ungheresi di Petrarca*

Monika Frazer-Imregh: *Il De vita solitaria di Petrarca: l'enciclopedia della solitudine o la prima guida al modo di vivere umanista? – Preparazione per una traduzione ungherese*

Vita

217. sz. terem

11.30 Szekció 5.B

Szekcióelnök: **Kinga Dávid**

Lorenzo Marmiroli: *La fortuna di Petrarca in Ungheria*

Afrodita Carmen Cionchin: *La fortuna di Petrarca in Romania*

Monica Fekete: *La tarda stagione petrarchesca romena*

Vita

13.00-14.30 Ebéd: Olasz Kultúrintézet felajánlása

Díszterem, 103-104

14.30 Plenáris előadás III

Giulia Perucchi: *Un nuovo contenitore, nuovi contenuti: verso la nuova edizione del De remediis per il portale POL-Petrarca Online*

15.20–15.30 Szünet

Díszterem, 103-104

15.30 Szekció 6.

Szekcióelnök: **Giulia Perucchi**

Réka Lengyel: *Plauto e Terenzio nel Del remediis utriusque fortunae*

Péter Ertl: *Diu ante possessus: il Livio Parigino e la Vita Scipionis*

Irene Chirico: *Petrarca tra scientia e sapientia: Contra medicum*

Laura Refe: *Percorsi di composizione e ricezione del De sui ipsius et multorum ignorantia*

Vita

17.30 - 18.00 Szünet

18.30 *Petrarca ihlette kompozíciók*

Koncert Tóth Fanni (zongora) és az „Argenteus” Atelier Sonoro közreműködésével
(művészeti vezető: Kovács Gábor)

Bevezető: Gyüdi Sándor, karmester
Széchenyi tér 9., Korzó Zeneház

november 09.

217. sz. terem

09.00 Szekció 8.A

Szekcióelnök: **Pál József**

Ágnes Máté: *Un nome boccacciano-petrarchesco in voga: la fortuna del nome femminile
Griseldis nella seconda metà del Cinquecento in Transilvania ed in Polonia*

Nicolas Longinotti: *Pane e Pace: la riscrittura di Enrique Marqués di RVF 128 tra Madrid
e il Vicereame del Perù*

Mónika Kitti Farkas: *« l'antiquo valore / ne l'italici cor' non è anchor morto » Petrarca
nella letteratura nel periodo delle lotte pre- e postunitarie*

József Pál: *Tra due anniversari. Petrarca nel Kronprinzenwerk e in Ungheria (1874-1904)*

Vita

110. sz. Nagyelőadó

09.00 Szekció 8.B

Presiede: **Szörényi László**

Szőnyi György Endre: *Petrarca, a reneszánsz megtestesülése*

Illés Kornél András: *A pannon Petrarca? Kánonok Európában és Magyarországon*

Szörényi László: *A nagyváradi László Pálnak az általa fordított mű, azaz Petrarca A jó és gonosz szerencsének orvoslásáról szerzett könyvének fejezetei elé írott versei*

Balogh Gergő: *A modern magyar szerelmi költészet hatástörténeti összefüggésben*

Vita

11.00 - 11.30 Szünet

217. sz. terem

11.30 Szekció 9.A

Szekcióelnök: **Lorenzo Marmiroli**

Anna Mária Zemen: *Le due Napoli di Petrarca; elogio e rifiuto*

Kinga Dávid: *Petrarca, lettore appassionato*

Vita

110. sz. Nagyelőadó

11.30 Szekció 9.B

Szekcióelnök: **Horváth Kornélia**

Csikós Gréti: *Ady Endre Ceruza-sorok Petrarca könyvének című versciklusának szerelem-felfogása*

Tóth Ákos: *Tandori és Petrarca*

Horváth Kornélia: *Szerelem, kétség és lírai költészet: Petrarca és Petri György (és József Attila)*

Vita

Díszterem, 103-104

10.00 Kerekasztal-beszélgetés

Moderátor: **Ertl Péter**

Eszmecsere a Petrarca-fordítások általános helyzetéről a különböző országokban és nyelvterületeken; az elmúlt évek eredményeiről, jelenlegi projektekről és konkrét tervekről a Petrarca-kutatások terén.

Résztevők:

Monica Berté, Afrodita Carmen Cionchin, Ertl Péter, Bernhard Huss, Lázár István Dávid, Lengyel Réka, Mátyus Norbert, Nádasdy Ádám, Giulia Perucchi, Marco Petoletti, Laura Refe, Jiří Špička

12.30 - 13.00 Konferencia zárása

13.00 Ebéd: SZTE Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék felajánlása

ANNUS Ildikó

Az ELTE Skandináv Nyelvek és Irodalmak Tanszékének adjunktusa. Fő kutatási területe a svéd irodalom. Részt vett különböző hazai és nemzetközi lexikográfiai és recepció-történeti projektekből. Az általa oktatott tárgyak: svéd nyelv és irodalom, skandináv történelem, civilizációs ismeretek és skandináv kultúra, fordítási gyakorlat. Fordítói tevékenységet is folytat, főleg svéd nyelvből.

BALOGH Gergő

Irodalomtörténész, a Szegedi Tudományegyetem adjunktusa. Főbb kutatási területei: költésztörténet és -elmélet, a magyar modernség irodalma és előzményei, az irodalom politikai dimenziója, a nyelvi performativitás elméletei.

BENE Sándor

A Károli Gáspár Református Egyetem Régi és Klasszikus Magyar Irodalomtörténeti Tanszékének tanszékvezető egyetemi docense, a Zágrábi Egyetem Filozófiai Kar Hungarológiai Tanszékének docense, a HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézete tudományos tanácsadója, valamint a Nemzetközi Magyarországtudományi Társaság főtitkára. Kutatási témái a régi magyarországi irodalmi kultúra számos korszakát érintik, egyebek mellett a reneszánsz és barokk poétikatörténet és -elmélet, a humanista politikai gondolkodás középkori forrásai területeket.

BOSCHI, Stefano

Jelenleg a Castiglione Fiorentino-i 'Giovanni da Castiglione' gimnáziumban dolgozik, doktori fokozatot Petrarca *Afrikájáról* szóló dolgozatával szerezte meg, amely témával továbbra is foglalkozik, kutatási eredményeit nemzetközi konferenciákon is bemutatja. Cikkei szakfolyóiratokban jelentek meg.

BUZZETTI, Rachele

A milánói Università Cattolica del Sacro Cuore doktorandusza. Az Olasz filológia programon belül a *Hagyomány és kortársi szemlélet* kutatási programban dolgozik. Kutatási és disszertációs témája *Petrarca jegyzetelése a 16. században. A humanista-reneszánsz kommentárral párhuzamos exegézis körvonala*.

CALITTI, Floriana

Az Università Digitale Pegaso egyetemi tanára, tagja az Italianisták Szövetsége (ADI) és az ADI iskola elnökségének. Kutatásai főként a reneszánsz költészetre, a petrarkista hagyomány különböző típusaira és metrikai kérdéseire összpontosítanak. Kutatásainak másik iránya Dante és Petrarca recepciójára vonatkozik, különösen a „risorgimento”-s Machiavellinél, továbbá Foscolo, De Sanctis és Ungaretti műveiben. Érdeklődése a „szerzői könyvtárak” (Pasolini, Morante, Gadda, Caproni) kérdését is érinti.

CHIRICO, Irene

A Salernói Egyetem docense. Az „egyetemi tanár” tudományos minősítést 2021-ben kapta meg. Egyéb tudományos elkötelezettségei mellett tagja a „Teaching & Learning Sciences: inclusion, technologies, educational research and evaluation” nevű, országos érdekeltségű doktori képzés oktatói testületének. A „Lectura Dantis Metelliana” igazgatója és igazgatótanácsának tagja, valamint az Olasz-Görög Baráti Társaság tudományos igazgatója.

CIONCHIN, Afrodita Carmen

Italianista, a román irodalom kutatója, műfordító. Tanított a temesvári Tibiscus Egyetemen (1997-2001) és a Padovai Egyetemen (2003-2010). 2011-ben alapította az *Orizzonti culturali italo-romeni* című kétnyelvű interkulturális folyóiratot, amelynek azóta is szerkesztője. Jelenleg az Universitatea de Vest din Timișoara oktatója és ugyanezen

az egyetemen a *Translationes* című fordítástudományi folyóirat főszerkesztője. Számos tanulmányt, cikket és fordítást publikált román és olasz nyelven.

CSIKÓS Gréta

A SZTE Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskolájának hallgatója. Fő kutatási területe a XIX. századi magyar irodalom. Tanulmányai irodalmi folyóiratokban, illetve konferenciakötetekben jelentek meg. Petrarca Ady Endre lírájára gyakorolt hatásának kérdéskörével foglalkozik.

DÁVID Kinga

A Szegedi Tudomány Olasz Tanszékének adjunktusa, az Olasz Irodalom Doktori Program vezetője. Doktori címet 2012-ben szerzett Luigi Pirandello poétikáját és elméleti írásait vizsgáló disszertációjával. Főbb kutatási területei a kortárs olasz irodalom, a 19. századtól napjainkig, azon belül különös tekintettel Pirandello életművére, néhány kiemelkedő szerzői életpályára, mint Svevo, Pavese vagy Carlo Levi. Az utóbbi években figyelme az olasz női irodalom és az irodalom határterületeihez tartozó témák irányába fordult.

DI FRANCESCO, Amedeo

A „L'Orientale” Nápolyi Tudományegyetemen magyar nyelvet és irodalmat tanított 1976-tól 2017-ig. Jelenleg a Cassinói Tudományegyetemen magyar irodalmat tanít. 1995-től az *Annali dell'Università degli Studi di Napoli "L'Orientale" – Studi Finno-Ugriaci* főszerkesztője. 1996-tól 2006-ig a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság (majd Nemzetközi Magyarorságtudományi Társaság) elnöke, jelenleg tiszteletbeli tagja. Több száz publikációja jelent meg olasz, magyar, angol, francia, német, horvát nyelven. Világszerte, huszonöt országban tanított vagy tartott tudományos előadásokat a hungarológia témaköréből.

DRASKÓCZY Eszter

A Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének kutatója. A Szegei Tudományegyetemen, a Bolognai Egyetemen co-tutela rendszerben szerzett doktori fokozatot italianisztikából, disszertációjában Ovidius jelenlétét vizsgálta Danténál. 2013-ban és 2014-ben a Padovai Egyetemen és az Udinei Egyetemen tanított modern magyar irodalmat és irodalmi műfordítást. Középkori és reneszánsz irodalmat tanított a Szegei Tudományegyetemen (2009-2013, 2015) és az ELTE-n (2016-2019).

ERTL Péter

2024 óta az ELTE BTK Olasz Tanszékének tudományos munkatársa. Ugyanezen az egyetemen 2017-ben szerzett doktori fokozatot olasz irodalomtörténetből. Fő kutatási területe a Petrarca-filológia, különös tekintettel a latin nyelvű művekre, valamint azok utóéletére. Számos cikket publikált hazai és nemzetközi könyvekben és folyóiratokban, többek között a *Petrarchesca*, *Studi medievali e umanistici* és a *Studi petrarcheschi* című folyóiratokban. 2018-ban jelent meg a *Liber sine nomine* magyar fordítása (Lazi, Szeged), kétnyelvű kiadásban, jegyzetekkel és bevezető tanulmánnyal.

FALVAY György Dávid

Az ELTE BTK-n kultúrtörténetet és olasz irodalmat tanít, az Olasz Tanszék tanszékvezető docense. 2009-ben és 2014/2015-ben a Harvard University Center for Italian Renaissance Studies ösztöndíjasa volt a firenzei Villa I Tattiban. Szakterülete a késő középkori vallásos irodalom, különös tekintettel az olasz népnyelvű kéziratokra. Számos nemzetközi konferencián vett részt Európában és az Egyesült Államokban. Publikációi között megannyi olasz és angol nyelvű cikk mellett a *Meditationes Vitae Christi* olasz nyelvű változatának kritikai kiadása szerepel (Dotto-Falvay-Montefusco, Velence, 2021).

FARKAS Mónika Kitti

A Szegedi Tudományegyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának doktorandusz hallgatója. Kutatási területe a nemzeti identitás, a nemzeti tudat és a kollektív emlékezet reprezentációja az olasz Risorgimento irodalmában. Silvio Pellico, Massimo d'Azeglio, Ippolito Nievo és Luigi Settembrini művein keresztül vizsgálja, hogy milyen módon reflektálnak a szerzők a nemzeti egység problémájára. Kutatásai középpontjában áll még az erre vonatkozó olaszországi levéltári anyag elemzése.

FEKETE, Monica

Az olasz irodalomtudomány docense a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Román Nyelvek és Irodalmak Tanszékén. Kutatási területei a középkori és reneszánsz irodalom, a királyi kert és az irodalmi kert (a XIV-XVI. században), valamint az olasz irodalom román recepciója, továbbá foglalkozik a lovagi irodalom kortárs szépirodalomban jelentkező átírásaival is. 2012-től 2024-ig a nemzetközi kapcsolatokért és nyelvpolitikáért felelős dékányhelyettes, 2006-tól 2024-ig pedig az egyetem Olaszországgal való tudományos kapcsolatait felügyelő (Nemzetközi Együttműködési Központ) vezetője.

FRAZER-IMREGH Mónika

2005 februárja óta, jelenleg docensként a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karán tanít latint, ókori vallástörténetet és reneszánsz eszmétörténetet. Az *Orpheus Noster* című folyóirat főszerkesztője. Műfordítóként is tevékenykedik: Marsilio Ficino, Giovanni Pico della Mirandola, Poliziano, Plotinosz, Plutarkhosz, Luther és mások műveit fordította magyar nyelvre. A Szegedi Tudományegyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájában 2024-ben habilitált.

HORVÁTH Kornélia

Egyetemi tanár, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, BTK, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében. 13 könyv szerzője, köztük egy angol (*On Prose and Narrative*, 2017) és egy olasz nyelvűé (*Letteratura italiana e forme poetiche*, 2015). Kutatási területei: az 1945 utáni és a kortárs magyar irodalom, irodalomelmélet (különös tekintettel a líraelméletre és költészetanra), valamint Dante, Leopardi, illetve Puskin, Gogol és O. Mandelstam írásművésze. Két könyvet szentelt Petri György költészetének (2012, 2018).

ILLÉS Kornél András

Az ELTE BTK Történelemtudományi Doktori Iskola középkori történelemmel foglalkozó doktorandusza. Zrednai (Vitéz) János, különös tekintettel pedig a hatalomgyakorlás és a hatalmi rendszer kutatása áll érdeklődése középpontjában.

KÉPES Júlia

Fordító, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, angol-francia nyelv és irodalom szakon végzett. Nyugdíjba vonulása előtt az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen dolgozott. 1979 óta fordít középkori és reneszánsz költészetet. Előadásokat tartott Petrarca hatásáról, illetve fordításáról hazai és nemzetközi konferenciákon, továbbá számos fordítása jelent meg Petrarca költeményeiből.

LÁZÁR István Dávid

A Szegei Egyetem Klasszika filológia és Neolatin Tanszékének docense, a SZTE Antikvitás és Reneszánsz: Források és ecepció Kutatóközpont alapító tagja. Fő kutatási területe a korai humanizmus irodalma, különös tekintettel Francesco Petrarca életművére és a Mátyás-kori humanista műveltségre. Emellett rendszeresen publikál még a XVI. század második felének hitvitázó irodalma témakörben, mindenekelőtt azok magyarországi és erdélyi megjelenésének vonatkozásában.

LENGYEL Réka

A Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének kutatója. Kutatási területei: a XVIII. századi magyar irodalom, a reneszánsz irodalom, az olasz és magyar újlatin irodalom, valamint Petrarca latin nyelvű művei. Doktori fokozatát *Petrarca, a lélekvezető. A De Remediis Utriusque Fortunae újraértékelése* című értekezésével szerezte meg (2012). Társszerkesztő volt a *De remediis* XVIII. századi fordításának kiadásában. Több tanulmányt publikált Petrarca és a *De remediis* kapcsán magyar és olasz nyelven. Az elmúlt tíz évben elsősorban a XVIII. századi magyar irodalom kutatásával foglalkozott.

LONGINOTTI, Nicolas

A Freie Universität Berlin posztdoktori kutatója, 2023-ban szerzett doktori címet. Disszertációjának témája Petrarca közösségépítő szerepe és annak recepciója a XV. századi Itáliában. A témával kapcsolatban számos publikációja jelent meg, ezen felül szerkesztőként részt vett az Oxfordi Egyetem Taylor Kiadó által gondozott projektben, amelynek keretében elkészítették Francesco Acciapaccia Petrarca-kommentárjának (*Rerum vulgarium fragmenta*) digitális kiadását (2022). Jelenlegi kutatásaiban a lírai költészet közösségteremtő felhasználását vizsgálja a kora újkori Dél-Amerikában.

MARCOZZI, Luca

A Roma Tre Egyetem Humanista Tudományok Tanszékének irodalomprofesszora. Tudományos érdeklődése elsősorban Dante, Petrarca és a reneszánsz irodalom felé irányul. Legutóbbi könyvei közül a *Dante e la povertà* (2024) és a *Bembo* (2017) említendő, de szerzője a *Dizionario biografico degli Italiani* (2015) Francesco Petrarca szócikkének is. Gondozásában jelent meg többek között a *Lessico critico petrarchesco* (Róma 2016), a *Dante e la retorica* (2017), valamint a *Comedia di Dante con figure dipinte* című kommentárja (2015). Ezen felül számos közleménye látott napvilágot (a legutóbbiak közül megemlítendő a Petrarca költővé avatásáról és a Cola di Rienzóval való kapcsolatáról szóló írása). Több külföldi egyetemen tartott kurzusokat és szemináriumokat.

MARMIROLI, Lorenzo

Magyar, orosz és német nyelv és irodalom szakon végzett a római Sapienza Egyetemen, ahol 2014-ben európai történelemből doktorált. 2014-2015 között az ELTE BTK Olasz Tanszékének oktatójaként dolgozott, 2015 és 2020 között anyanyelvi lektor volt a Szegedi Tudományegyetem Olasz Tanszékén, ahol 2020 óta adjunktusi minőségben folytatja a munkát. Kutatási és érdeklődési területe az olasz-magyar történelmi, kulturális és irodalmi kapcsolatok története, rendszeresen foglalkozik a magyar művek olaszra nyelvre ültetésével, kiadástörténettel és a világháborús irodalommal.

MÁTÉ Ágnes

A SZTE olasz-magyar szakán diplomázott. Doktori fokozatot az Alma Materében szerzett, majd utóbb a Varsói Egyetemen is doktorált. 2022 augusztusa óta a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában dolgozik. Érdeklődési területe a különböző újlatin regények szöveghagyománya, a kora újkor népi kultúrája, valamint az olasz-lengyel-magyar dinasztikus és kulturális kapcsolatok kérdése. Eddig négy monográfiája jelent meg, jelenleg Somlyói Báthory Griseldis életével foglalkozik.

MÁTYUS Norbert András

A budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem Romanisztika Tanszékének docense és ugyanezen egyetem kollégiumi ágazatának igazgatója, a Magyar Dantisztikai Társaság elnöke. Munkái között szerepel az *Isteni színjáték* Babits-féle fordításának kritikai kiadása, valamint közreműködött az olaszországi levéltárakban és könyvtárakban található magyar vonatkozású középkori dokumentumok adatbázisának létrehozásában (www.vestigia.hu). Eddig számos Dante-kutatással és filológia kérdésekkel kapcsolatos tanulmánya jelent meg, szintén e témákban látott napvilágot több, általa szerkesztett vagy írt kötet is.

MOLNÁR Annamária

2017 és 2022 között az MTA-SZTE Antikvitás és Reneszánsz: Források és Recepció Kutatócsoport tudományos segédmunkatársaként dolgozott. 2023 szeptemberétől a HUN-REN BTK Irodalomtudományi Intézetében tudományos munkatársként a magyarországi latinság 1450 és 1630 közötti szövegeit vizsgálja. Kutatási területe a boccaccio-i latin próza, különös tekintettel a *De mulieribus claris* és a *Genealogia deorum gentilium* c. művekre. PhD-fokozatát 2021-ben szerezte meg e két mű közös istennőalakjainak komparatív vizsgálatát tárgyaló disszertációjával.

MUDRICZKI Judit

Egyetemi tanulmányait a Pázmány Péter Katolikus Egyetem angol-magyar szakán végezte, majd 2010-ben ugyanitt védte meg PhD disszertációját. Jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem Művészettudományi és Művészetpedagógiai Tanszékének oktatója. Tagja az Európai Fordítástudományi Társaságnak (EST), a Magyar Anglisztikai Társaságnak (HUSSE) és alapító tagja a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Modern Líraelméleti és Líratörténeti Kutatócsoportjának (MLLK). Főbb kutatási területei: a magyar irodalmi művek angol fordításának, kiadásának és recepciójának története, az audiovizuális fordítás elmélete és gyakorlata, és az angol-magyar irodalmi és kulturális kapcsolatok története.

PÁL József

A Szegei Tudományegyetem Olasz Tanszékének professor emeritusa, a Bölcsészettudományi Kar volt dékánja és az egyetem volt Nemzetközi és Közkapcsolati rektorhelyettese. Két fő kutatási területe Dante és a neoklasszicista irodalom és műveltség. Dante-kutatóként kiemelt figyelmet szentelt Dante magyarországi recepciójának feldolgozására. Felelős vezetője volt a Veronai Egyetemmel közös kutatási projektnek, amelynek keretében faksimile kiadásban napvilágot látott a XIV. századi budapesti Dante-kódex. A *Neohelicon Acta Comparationis litterarum Universarum* című nemzetközi folyóirat főszerkesztője, a Szent István Tudományos Akadémia rendes tagja. Öt nyelven megjelent számos publikációja, könyve mellett legújabb kutatásai a Szegei Egyetem múltjának és az ott folyó olasz nyelvoktatásnak történeti feldolgozásával kapcsolatosak.

PERUCCHI, Giulia

A Chieti-Pescara Tudományegyetem középkori és humanista latin filológiával foglalkozó kutatója. Közreműködött a Francesco Petrarca műveinek nemzeti kiadása projektben, amelynek támogatásával kiadta a *Petrarca e le arti figurative. «De remediis utriusque Fortunae» I 37-42* című monográfiát, valamint az Id. Pliniushoz írt széljegyzetek teljes *editio princeps*-ét. 2019 óta részt vesz a Petrarca OnLine digitális portál létrehozására irányuló projektben, ahol szerkesztőségi tag. A megvalósítás különböző aspektusaiba bekapcsolódva különösen a *De remediis utriusque Fortunae* című munkával foglalkozik. Fő kutatási területe Petrarca és Boccaccio latin nyelvű művei, a marginálék, a posztillák ekdotikája; a klasszikusok középkori és humanista recepciója; a szöveg és az ikonográfiai hagyomány kapcsolata; a humanista irodalom, az antikvitás és a képzőművészet kapcsolata.

REFE, Laura

A Perugiai Egyetem olasz filológiával foglalkozó oktatója és kutatója. Érdeklődési köre Petrarca műveitől (posztulátumok és művek) a reneszánsz Firenze környezetének rekonstrukcióján át Arisztotelész XVI. századi népnyelvi fordításainak paratextusáig terjed. Jelenleg az Perugiai Egyetem PRIN PNRR 2022 „Petrarch and the Reformation: Paths of a Troubled Reception” című projektjének felelős vezetője. Szakfolyóiratokban, hazai és nemzetközi konferenciák kiadványaiban megjelent írások, valamint Petrarcával kapcsolatos monográfiák szerzője, amelyekért több tudományos elismerésben részesült.

RIMONDINI, Matteo

A Nápolyi Federico II Egyetem Modern Filológia karán szerzett diplomát 2023-ban. Disszertációját a középkori és humanista latin nyelvű irodalomból írta, Giovanni Pontano *De fortitudine* című műve I. könyvének átirata, fordítása és kommentárja témában. 2024 márciusa óta kutatóasszisztensként dolgozik a berlini Freie Universitätön. Kutatási projektjének témája a *fortitudo* utóélete a XV. és XVI. századi politikai traktátusirodalomban.

RONZONI, Sara

Doktorandusz a Padovai Egyetem Nyelvészet, filológia és irodalomtudomány doktori programjában. Kutatásainak témája az olasz irodalom ikonológiája a kezdetektől a XVI. század közepéig. Irodalomtudományból 2021-ben diplomázott a Milánói Egyetemen, jelenleg pedig Gabriele Baldassari professzor mellett dolgozik Petrarca természethez és tájhoz való viszonyát vizsgáló kutatásokat folytatva.

RUSSI, Roberto

A Banja Luka-i Egyetem filológiai karának olasz irodalom professzora. A L'Aquilai Egyetemen szerzett diplomát modern irodalomból, a Sienai Egyetemen pedig összehasonlító irodalomtudományból doktorált. Fő kutatási területei a görög mítoszok modern recepciója, a zene és az irodalom kapcsolata, valamint az irodalomdidaktika. Több kötete jelent meg, köztük a *La penna e la lira. Percorsi musicali nella lingua e nella letteratura italiana* (Amarganta 2019), *Letteratura e musica* (Carocci 2005), *Le voci di Dioniso*. Jelenleg részt vesz a Nantes-i Egyetem által koordinált *Euniverciné* nemzetközi projektben.

SÁRKÖZY Péter

Irodalomtörténész, hungarológus, az olasz-magyar irodalmi kapcsolatok kutatója különös tekintettel a XVIII. század irodalmára. 1979 és 2015 között a Római Sapienza Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének professzora, a *Rivista di Studi Ungheresi* alapítója (1986). 1989 óta az Accademia Nazionale dell'Arcadia külföldi tagja. A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének tudományos tanácsadójaként is tevékenykedett. Számos olasz és magyar nyelvű publikációja közül kiemelendő az Olaszországban kiadott *Letteratura ungherese – Letteratura italiana. Momenti e problemi dei rapporti letterari italo-ungheresi* c. könyve (három utánnymásban).

SZEDEI Eszter

Középkori és reneszánsz irodalmat tanít a ELTE Olasz Nyelv és Irodalomtudományi Intézetében. 2012-ben doktorált olasz-magyar témájú disszertációval, amelyben Balassi Bálint *Szép magyar komédiájá*t hasonlította össze az olasz forrással, a kortárs Cristoforo Castelletti *L'Amarilli* című pásztorjátékával. Az olasz-magyar irodalmi kapcsolatok mellett a XVI. századi olasz irodalomkritika és a XVII. századi zenei értekezések érdeklik, amelyekhez fordítói tevékenysége is párosul.

SZÖNYI György Endre

Az SZTE Angol Tanszékének professor emeritusa (korábban az Irodalomtudományi Doktori Iskola vezetője, a CEU kultúrtörténeti vendégprofesszora és a Cambridge-i Anglia Ruskin University Leverhulme Centre vendégprofesszora). Szakterülete a reneszánsz kultúrtörténete, angol és magyar irodalomtörténet, kép-szöveg elméletek, emblematika, a szimbolizáció hagyományai. Megjelenés alatt álló monográfiája: *The Multimediality of Culture and the Emblematic Way of Seeing* (Brepols, 2024).

SZÖRÉNYI László

A Szegei Egyetem emeritus professzora, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének egykori igazgatója (1997-2015 között). Számos tanulmány, tudományos és szépirodalmi könyv szerzője magyar és idegen nyelven, irodalmi és tudományos díjak nyertese. Hazai és nemzetközi elismertségéhez a magyar irodalom kutatása mellett a neolatin nemzeti irodalmak kutatása terén végzett munkája is hozzájárult. Fő kutatási témái: a magyarországi humanizmus kezdetei; olasz–magyar kapcsolatok a késő középkor, a reneszánsz, a barokk és a felvilágosodás korában; a magyar reneszánsz és barokk eszmetörténete és poétikája; a magyarországi jezsuita kultúra a barokk korban; a klasszikus magyar irodalom (Kölcsey, Vörösmarty, Petőfi, Arany, Jókai); a XX. századi magyar regény; a retorika elmélete és története.

TIBALDO, Camilla

2023-ban szerzett diplomát a Padovai Egyetem Olasz stilsztika és metrika szakán, Milo De Angelis Lucretius-fordításait érintő metrikai-stilisztkai elemzéséről írt szakdolgozatával. Jelenleg a Padovai Egyetemen doktorandusz hallgató. Kutatásainak célja létrehozni és kritikai vizsgálat tárgyává tenni a latin nyelv paratextuális felhasználásait a XX. és XXI. századi olasz költészetben.

TONELLI, Natascia

Olasz irodalmat tanít a Sienai Tudományegyetemen. Kutatásaiban elsősorban az olasz irodalom első századaira (Cavalcanti, Dante, Petrarca, Boccaccio), a XV. század latin nyelvű költészetére, a költői formák hagyományára és a kortárs költészetre fókuszál (Zanzotto, Giudici, Raboni). Foglalkozik az irodalomtanítás módszertanával, valamint a nők esélyeivel az irodalomban (*Donne di carta*, Milano 2023), középkori női szerzőkkel (*Scrittrici del Medioevo. Un'antologia*, szerkesztette: E. Bartoli, D. Manzoli, N. Tonelli, Roma 2023). Tanulmányokat és monográfiákat szentelt Petrarcának és Boccacciónak (többek között a *Fisiologia della passione. Poesia d'amore e medicina da Cavalcanti a Boccaccio*, Firenze 2015; *Per questo orme. Saggi sul Canzoniere*, Pisa 2016; *Leggere il Canzoniere*, Bologna 2017), továbbá számos kötet gondozását (legutóbb *Il Dante di Boccaccio*, Firenze 2024; M. Capriottival és A. Valentivel pedig *Il Dante di Petrarca*, Roma 2024). Társszerkesztője a *Per leggere*, a *Studi e problemi di critica testuale* és a *Studi Petrarqueschi* folyóiratoknak.

TORRE, Andrea

A pisai Scuola Normale Superiore oktatójaként olasz reneszánsz irodalmat tanít. XVI-XVII. századi költői és filozófiai szövegek szerkesztője és kommentátora. Kutatásai az alábbi témák felé irányulnak: Petrarca és a Petrarca-recepció; a reneszánsz költészet; a klasszikus mitológia utóélete a újkorban; általánosabban pedig az irodalom és a képzőművészet kapcsolata. Számos tanulmány mellett több monográfia szerzője, pl. a *Petrarcheschi segni di memoria. Spie postille metafore* (Pisa, 2007) és *Vedere versi. Un manoscritto di emblemi*

petrarcheschi (Napoli, 2012). Továbbá G. Genovesével közös gondozásban jelent meg a *Letteratura e arti visive nel Rinascimento* (Roma, 2019) c. kötete. Jelenleg egy többszerzős, Petrarca *Triumph* c. művével kapcsolatos kommentár-projekt koordinátora.

TÓTH Ákos

2002-től az SZTE BTK Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékének adjunktusa. Világirodalmi és komparatisztikai tárgyú szemináriumokat és előadásokat tart. Kutatási témái: a modernség korszaka, a líraelmélet és líratörténet kérdései, az intermedialitás problémaköre. Tanulmányai, recenziói, ismertetései, forrásközlései magyarországi és határon túli folyóiratokban jelennek meg. 2019 óta gondozza Tandori Dezső és Ágnes hagyatékát, 2022 óta a Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) Tandori Dezső és Ágnes-hagyaték vezető kutatója. 2011 óta a *Tiszatáj* folyóirat, valamint a *Szövegek között* kiadvány sorozatszerkesztője.

VISEGRÁDI Renáta

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Nyelvtudományi Doktori Iskolájának PhD hallgatója, 2022 óta a Középkori Magyarország és Közép-Európa Hadtörténete Kutatócsoport segédmunkatársa. Kutatásai a XIV. századi itáliai hadszervezésre és a firenzei szolgálatban álló magyar zsoldosokról szóló dokumentumokra irányulnak.

VÍGH Éva

A Szegei Tudományegyetem Olasz Tanszékén az olasz irodalom professzor emeritája. Kutatási területe a régi olasz irodalom a középkortól a barokkig, különös tekintettel az udvari irodalomra, a fiziognómia történetére, valamint a művészetekben és irodalomban a jellemek fiziognómiai szempontú elemzésére. Foglalkozik továbbá az állatszimbolika kérdésével. Könyvei, könyv- és folyóirat szerkesztései és tanulmányai olasz, magyar és angol nyelven jelentek meg. Többek között Torquato Accetto, Della Casa, Tasso, Castiglione és a reneszánsz és barokk olasz irodalom több más szerzőjének fordítója is. Az *Animalia Kutatóközpont* alapítója, a SZTE *Antikvitás és Reneszánsz: Források és*

Recepció Kutatóközpont vezetője, valamint a *Giovan Battista Della Porta Nemzetközi Kutatóközpont* (Nápoly-Sorrento) alelnöke.

ZEMEN Anna Mária

Doktorandusz hallgató a Szegedi Tudományegyetem Olasz Irodalom Doktori Iskolájában. Kutatási témája a kortárs nápolyi irodalom, azon belül elsősorban a városi tér reprezentációjának vizsgálata. Cikkei és tanulmányai eddig különböző konferencia kiadványokban jelentek meg.

